

1. Namnet på produkten och företaget

Produktnamn **N,N-Dimetylacetamid**
Tillverkarens artikelnummer **123145**
Avsedd användning **Laboratoriekemikalier**
Gäller för artikelnummer **123145, 363145**

Tillverkare/Leverantör **Kontaktperson för vidare info I händelse av nödläge**
LabService AB Lars Eriksson
Förmansvägen 7 Telefon: 060 – 52 59 70
85753 SUNDSVALL Mobil: 070 – 627 77 00
E-post: lars@labservice.se

Telefon för nödsituationer:

I nödläge kontakta även giftinformationscentralen, larmnr 112.

2. Sammansättning/ämnenas klassificering

Ingående ämne	Koncentration	EG-nr	CAS-nr	Farosymbol	Riskfraser ¹
N,N-Dimetylacetamid	100%	204-826-4	127-19-5	T	61 .20/21

¹För riskfrasernas betydelse, se avsnitt 16.

3. Farliga egenskaper

Klassificering

Kan ge fosterskador.

Även farligt vid inandning och hudkontakt.

Hälsofara

Inandning: Sveda i ögon, näsa, mun och svalg. Ev. huvudvärk, magsmärtor, illamående, kräkningar.

Hudkontakt: Irritation. Vid omfattande hudkontakt liknande symptom som vid inandning.

Ögonstänk: Sveda.

Förtäring: Ev. liknande symptom som vid inandning.

4. Första hjälpen

Inandning

Frisk luft och vila.

Eventuell andningshjälp.

Kontakta läkare om besvär uppstår/kvarstår.

Hudkontakt

Tag genast av nedstänkta/förorenade kläder/skor.

Tvätta huden med tvål och vatten.
Kontakta läkare om besvär uppstår/kvarstår.

Ögon

Skölj genast med vatten i flera minuter. Håll ögonlocken brett isär.
Kontakta läkare om besvär uppstår/kvarstår.

Förtäring

Ge ett par glas vatten eller annan dryck att dricka om den skadade är vid fullt medvetande.
Kontakta läkare om större mängd förtärts.

5. Åtgärder vid brand

Släck med pulver, koldioxid eller alkoholresistent skum.

6. Åtgärder vid spill/oavsiktliga utsläpp

7. Hantering och lagring

Arbeta vid punktutsläpp eller i dragskåp.
Förvaring av större mängd brandfarlig vätska kan fordra tillstånd av lokal myndighet (SÄIFS 1995:3).

8. Begränsning av exponeringen/personliga skyddsåtgärder

Gränsvärden för exponering

Enligt arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2000:3.

Ämne	Nivågränsvärde	Korttidsvärde	Takgränsvärde
N,N-Dimetylacetamid	10 ppm Totalt: 35 mg/m ³		20 ppm Totalt: 70 mg/m ³

Begränsning av exponering

Vid behov, använd andnings- och ögonskydd samt skyddshandskar och skyddskläder.

Rekommenderat andningsskydd

Gasfilter typ A

Rekommenderade material till skyddshandskar och skyddskläder

Genomträngningstid > 8h

Butylgummi, Barricade, Responder, Viton/Butylgummi, Barriär (PE/PA/PE), Tychem BR/LV, Tychem TK

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Allmän information

Färglös vätska med stark, stickande lukt.
Lättlöslig i vatten.

Viktig information för hälsa, miljö och säkerhet

Kokpunkt/kokpunktsintervall	165 °C
Flampunkt	66.00 °C
Explosionsområde	2 - 11,5 %
Ångtryck	0,33 kPa
Relativ densitet	941 kg/m ³

Löslighet i vatten	574700 mg/l
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten	-0,77
Ångdensitet	3,01
Övrig information	
Smältpunkt/smältpunktsintervall	-20 °C
Tändpunkt	490 °C
Brytningsindex	1,438

10. Stabilitet och reaktivitet

Ämnet kan reagera våldsamt med högt halogenerade föreningar som koltetraklorid och hexaklorcyklohexan. Ämnet kan reagera med oxidationsmedel.

11. Toxikologisk information

Den kritiska effekten vid yrkesmässig exponering för N,N-dimetylacetamid är dess påverkan på levern. Högre koncentrationer påverkar centrala nervsystemet. I djurförsök har höga doser N,N-Dimetylacetamid visat embryotoxisk och teratogen effekt. N,N-Dimetylacetamid tas lätt upp genom huden, även i ångform, och kan öka upptaget av andra ämnen (A&H 1994:29). Ämnet har gett fosterskador vid försök på två olika djurslag (RTECS). Verkar även irriterande på hud, ögon och slemhinnor.

Hälsofara

Inandning: Sveda i ögon, näsa, mun och svalg. Ev. huvudvärk, magsmärter, illamående, kräkningar.

Hudkontakt: Irritation. Vid omfattande hudkontakt liknande symptom som vid inandning.

Ögonstänk: Sveda.

Förtäring: Ev. liknande symptom som vid inandning.

Toxikologiska data från djurförsök

Förgiftning vid förtäring LD₅₀ råtta: 4300 mg/kg kroppsvikt

Förgiftning vid hudkontakt LD₅₀ råtta: >2000 mg/kg

LD₅₀ kanin: 2240 mg/kg

Anmärkningar

Förgiftning vid inandning: råtta LC50 1h 8,947 mg/l.

Troligen reproduktionsstörande, EG-kategori 2

12. Ekotoxikologisk information

Akut toxicitet

LC₅₀ Fisk 96h: 1500 mg/l Art: Pimephales promelas

EC₅₀ Daphnia 48h: >500 mg/l Art: D. magna

IC₅₀ Alger 72h: >500 mg/l Art: Scenedesmus subspicatus

Persistens och nedbrytbarhet

BOD5/COD: 0,49

Bioackumulering

Log P_{ow}: -0,77

Anmärkningar

BOD 90% (MITI).

Daphnia magna EC50 >500 mg/l/96h.

13. Avfallshantering

Avfall

Får inte blandas med halogenerat avfall.

I företag med lämplig apparatur får avfall med lösningsmedel redestilleras till förnyad användning av lösningsmedlen, återvinningsförfarande R2.

Lösningsmedel får brännas (återvinningsförfarande R1) endast av den som har tillstånd enligt SFS 2002:1060 och NFS 2002:28

Farligt Avfall

Avfall innehållande mer än 0,5 % av detta ämne är farligt avfall med egenskap H10.

Förslag till EWC-koder för farligt avfall

04 01 03; Avfettningsavfall som innehåller lösningsmedel utan flytande fas

04 02 14; Avfall från appretering som innehåller organiska lösningsmedel

07 01 04; Lösningsmedelsavfall från organiska baskemikalier.

07 02 04; Lösningsmedelsavfall från plast, syntetgummi och konstfibrer.

07 03 04; Lösningsmedelsavfall från organiska färgämnen och pigment.

07 04 04; Lösningsmedelsavfall från organiska växt- och träsnyddprodukter samt andra biocider.

07 05 04; Lösningsmedelsavfall från farmaceutiska produkter.

07 06 04; Lösningsmedelsavfall från fetter, smörjmedel, såpa, rengöringsmedel, desinfektionsmedel och kosmetika.

07 07 04; Lösningsmedelsavfall från finkemikalier och kemiska produkter.

08 01 11; Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 01 13; Slam från färg eller lack som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 01 15; Vattenhaltigt slam innehållande färg eller lack som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 01 17; Avfall från färg- och lackborttagning som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 01 19; Vattensuspensioner innehållande färg eller lack som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 04 09; Lim och fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 04 11; Lim- och fogmasseslam som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 04 13; Vattenhaltigt slam innehållande lim eller fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

08 04 15; Vattenhaltigt flytande avfall innehållande lim eller fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

09 01 03; Lösningsmedelsbaserad framkallare

14 06 03; Andra lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar

14 06 05; Slam och fast avfall som innehåller andra lösningsmedel

20 01 13; Separat insamlade fraktioner av lösningsmedel från hushåll.

14. Transportinformation

Ej farligt gods enligt transportreglementena ADR/RID/ICAO/IMDG.

15. Gällande bestämmelser

Symboler/Märkning

Riskfraser

61 .20/21

Kan ge fosterskador.
Även farligt vid inandning och hudkontakt.

Skyddsfraser

53 45 y

Undvik exponering - Begär specialinstruktion före användning.

Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten.

Endast för yrkesmässigt bruk.

Övriga bestämmelser

Arbetsmiljö

Om detta ämne ska hanteras i ett tryckkärl, så ska objektsgrupp för tryckkärlet enligt 2 kap 1 § AFS 1999:6 väljas under beteckning F.

Det är med vissa undantag förbjudet för minderåriga att arbeta med detta ämne (AFS 1996:1 5§ och bil. 1:13a).

En riskbedömning ska göras och lämpliga åtgärder vidtas för att förhindra att gravida och ammande arbetstagare utsätts för detta ämne (AFS 1994:32 2§ bilaga A3).

Förpackningar, behållare och rörledningar innehållande ämnet ska märkas med riskfraser enligt bilaga 1, förutom produktnamn, farosymbol och farobeteckning (AFS 2000:4 40 §).

Miljöskydd

Om massflödet av ett utsläpp är större än eller lika med 10 g/h, gäller ett EU-gränsvärde för utsläpp på 2 mg/Nm³. EU-gränsvärdet för utsläpp skall avse den sammanlagda massan av de enskilda flyktiga organiska föreningarna. Ämnet bör pga sin hälsofarlighet snarast ersättas med mindre skadliga medel (NFS 2001:11 6-7 §§)

Ämnet får inte släppas ut så att det kan skada grundvattnet (SNFS 1996:11 Bil. F1.4).

Produktkontroll

Ämnet är upptaget i Kemikalieinspektionens föreskrift om klassificering och märkning (KIFS 2005:5).

För försäljning och förvaring av lösningsmedel finns särskilda regler i SFS 1977:994.

Ämnet, eller en ämnesgrupp som ämnet tillhör, finns med EWC kod i bilaga 2 till avfallsförordningen (SFS 2001:1063).

Detta är en särskilt farlig kemisk produkt, varför det fodras tillstånd från länsstyrelsen för att bedriva:

- yrkesmässig överlåtelse,
- annan än yrkesmässig import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen
- annan än yrkesmässig användning. (SFS 1998:941 14 - 21 §§).

Ämnet är medtaget i Kemikalieinspektionens PRIO-databas.

16. Övrig information

Riskfraser

61 .20/21

Kan ge fosterskador.

Även farligt vid inandning och hudkontakt.

Källor till informationen i underlaget för säkerhetsdatabladet

- Registry of Toxic Effects Chemical Substances; RTECS-nr AB7700000
- Svenska Brandskyddsföreningens farligt gods; kort nr 382
- Roth: Wassergefährdenden Stoffe. Ecomed D
- Arbete och Hälsa. Arbetslivsinstitutets vetenskapliga skriftserie; år/nr 1994:29
- FFA: Guide för val av kemskyddsmaterial. ASTM-klass = nr: 132
- National Fire Protection Association 325; PC-325-94
- Sundströms filterguide 1987 2000

- Auer Technikum, Ausgabe 12. Stoff no: 1214
- Biodegradation and Bioaccumulation Data of Existing Chemicals Based on the CSCL of Japan. Ministry of International Trade and Industry, Japan, 1992. s2-70
- Risk line, Kemikalieinspektionen.
- Kartotek for kjemiske stoffer. Kort nr: 757
- Principer och metoder för provtagning och analys av ämnen på listan över hygieniska gränsvärden. A&H 2000:23
- Sigma-Aldrich Chemical Directory 1997
- Council Directive 76/548/EEC - last ATP no: 28
- Acros Organics 98/99 Catalogue no: 18107
- The Hazardous Substances Data Bank
- International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals inBulk.
- The Nordic Substance Database
- The Merck Chemical Database. Chemdat. 803235
- IUCLID; The International Uniform Chemical Database, year 2000 edition
- ICN Pharmaceuticals Catalogue no: 150928
- Krister Forsberg, S.Z. Mansdorf, Quick Selection Guide to Chemical Protective Clothing, IV, Wiley Interscience, 2003 132
- Alfa Aesar, Catalog no : 32860
- Bretherick's Handbook of Reactive Chemical Hazards, 6:ed. nr: 1656